

ลำดับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์รัฐฉาน(ค.ศ.1939-ปัจจุบัน)

- ค.ศ.1939 เริ่มสงครามครั้งที่2 ขณะที่อังกฤษยังปกครองรัฐฉาน
- ค.ศ.1942 ญี่ปุ่นเข้าสู่รัฐฉาน
- ค.ศ.1945 สิ้นสุดสงครามโลก
- ค.ศ.1947 ไทยใหญ่ กะฉิ่น ฉิ่น ได้ดำเนินการร่วมกันเริ่มจัดทำข้อตกลงสัญญาปางหลวง เมืองปางหลวง รัฐฉานภาคใต้ หลังจากนั้นนายพล อู อองซาน ได้เป็นตัวแทนฝ่ายพม่า เข้าร่วมลงนามในสัญญาปางหลวง เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์
- ค.ศ.1948 สี่ชนชาติที่รวมตัวกันในรูปของ “สหภาพพม่า”ได้รับเอกราชโดยรัฐสภาได้มอบตำแหน่งให้เจ้าส่วยเต็ก เจ้าฟ้าเมืองของห้วย ขึ้นเป็นประธานาธิบดีเป็นคนแรกของสหภาพ โดยมีสาระสำคัญเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับแรกของพม่าว่า เมื่อครบสิบปี ในปี ค.ศ.1958 ไทยใหญ่ กะฉิ่น ฉิ่น สามารถแยกตัวเป็นอิสระ ก่อตั้งประเทศของตนเป็นเอกราชได้
- ค.ศ.1949 กะเหรี่ยงปฎิวัติสามารถเข้ายึดรัฐกะเหรี่ยง รัฐฉานและรัฐพม่าได้บางส่วน พม่าส่งกองทัพเข้าไปปราบกลุ่มกะเหรี่ยง กองทหารพม่าถือโอกาสปิดหลักอยู่ในตองจี ไม่ยอมถอนกำลังออกมา
- ค.ศ.1949-1943 ทหารจีนก๊กมินตั๋ง ถอยร่นจากประเทศจีนเข้ามาในรัฐฉานจาก1700 คน ในปี ค.ศ.1950 เป็น 4000 คนในปี ค.ศ.1951 และในปี ค.ศ.1953 ได้เพิ่มจำนวนขึ้นเป็น 12,000 คน ทางรัฐบาลกลางของสหภาพพม่า ส่งกองทหารเข้ามาทั่วรัฐฉานตั้งแต่กองกำลังก๊กมินตั๋งเริ่มบุกเข้ามา เพื่อปราบปรามและขับไล่ทหารจีนก๊กมินตั๋งออกไป นับจากเหตุการณ์นี้เป็นต้นมา ทหารพม่าก็เริ่มเข้ายึดครองพื้นที่ต่างๆของรัฐฉาน และเริ่มกระทำการทารุณ ปล้น ฆ่า ข่มขืน ทำร้ายประชาชนไทยใหญ่ตลอดมา
- ค.ศ.1950 ยุคอุนูเป็นนายกรัฐมนตรี รัฐบาลไทยใหญ่สามารถบริหารบ้านเมืองอย่างอิสระได้ในระดับหนึ่ง
- ค.ศ.1957 มีการประชุมใหญ่ระดับเจ้าฟ้าที่เมืองไทย รัฐฉานเหนือ
- ค.ศ.1958 เจ้าน้อย (ซอหย่นต๊ะ) ก่อตั้งกองกำลังกู้ชาติหนุ่มศึกษา (NSH) ที่รัฐฉานใต้
- ค.ศ.1959 เจ้าฟ้าในรัฐฉานทุกองค์มอบอำนาจให้แก่คณะรัฐบาลไทยใหญ่ในปลายเดือนเมษายน
- ค.ศ.1960 ก่อตั้งกองกำลังรัฐฉานอิสระ (SSIA)
- ค.ศ.1961 - ก่อตั้งกองกำลังสามัคคีแห่งชาติรัฐฉาน(SNUF)

- จัดการประชุมใหญ่เพื่อให้สหภาพเป็นสหภาพอย่างแท้จริง จัดทำที่ตองจี ภาคใต้
- เจ้ากุงตะระ(เจ้างาค่า) ก่อตั้งกองกำลังศึกษาญไต (SNA)
- ค.ศ.1962 นายพลเนวินได้จับกุมเจ้าฟ้าเมืองต่างๆในรัฐฉานที่มาประชุมรัฐสภา เจ้าช่วยแตก
เจ้าฟ้าเมืองของหัวย ประธานาธิบดีคนแรกของพม่า ตายในที่คุมขัง
- ค.ศ.1964 -เจ้าแม่นางเฮือนคำ มหาเทวีเจ้าฟ้าช่วยแตก ก่อตั้งกองกำลังกู้ชาติไทใหญ่
(SSA)
-ขุนสำ (จางซีฟู) กองกำลังอาสาสมัครพม่า เข้าป่าก่อกองกำลังไตรวมพลัง
(SUA)
- ค.ศ.1968 พรรคคอมมิวนิสต์พม่า(BCP) ขยายอิทธิพลในรัฐฉาน โดยยึดพื้นที่ภาค
ตะวันออกแม่น้ำคง (สาระวิน) และภาคตะวันตกแม่น้ำคงบางส่วน
- ค.ศ.1969 -เจ้ากอนเจิงก่อกองกำลังปฏิวัติแห่งรัฐฉาน (SURA)
- ค.ศ.1971 SSA ก่อตั้งพรรคสวัสดิภาพแห่งรัฐฉาน (SSPP) ที่รัฐฉานภาคเหนือ
- ค.ศ.1972 SSA และ SURA ครอบงำที่รัฐฉานภาคกลาง และภาคใต้
- ค.ศ.1973 SSPP/SSA ได้เชื่อมสัมพันธ์ กับจีน
- ค.ศ.1975 SSAรัฐฉานภาคเหนือ กับภาคใต้ได้แตกสามัคคีและรบกันเพราะอุดมการณ์ทาง
การเมือง (คอมมิวนิสต์ กับ ประชาธิปไตย)
- ค.ศ.1978 SSAสามารถรวมตัวกันได้ดังเดิม
-เจ้าจ๋ามเมือง นายทหารระดับสูง SSA ได้จากภาคเหนือลงมาทางภาคใต้ ไปที่ตั้ง
กองกำลังขุนสำที่บ้านหินแตก (SUA) และได้หายตัวไปอย่างไร้ร่องรอย
- ค.ศ.1979 SSA ได้ร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์พม่า
- ค.ศ.1982 ทหารไทยเข้ายึดบ้านหินแตกที่ตั้งกองกำลังขุนสำ(SUA)
- ค.ศ.1983 เจ้ากอนเจิง ประกาศเรียกร้องให้มีความสามัคคีระหว่างกองกำลังไทใหญ่ที่
แตกแยกกันเป็นกลุ่มต่างๆ และรวมเป็นกองกำลังเดียว
- ค.ศ.1984 SURA กับ SSA รัฐฉานภาคใต้รวมตัวกันก่อตั้งคณะกรรมการปฏิวัติแห่งรัฐ
ฉาน (TRC/TRA)
- ค.ศ.1985 SUA ขุนสำ (จางซีฟู) เข้าร่วม TRC แล้วรวมกันตั้งกองทัพเมืองไต
SSRC/MTA
- ค.ศ.1988 เกิดการเรียกร้องประชาธิปไตยในพม่าเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 1988 นายพลเนวิน
ที่ปกครองพม่าเป็นเวลา 26 ปี ต้องลาออก
- ค.ศ.1989 -พรรคคอมมิวนิสต์พม่า (BCP) สลายตัว
-กองทัพสหรัฐว่า (UWSA) ทำสัญญาหยุดยิงกับพม่า

- SSA ภาคเหนือทำ สัญญาหยุดยิงกับพม่า
- ก่อตั้งพรรคประชาธิปไตยแห่งชาติไทใหญ่(SNLD)
- ค.ศ.1990 เกิดการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยในพม่าและพรรคประชาธิปไตยแห่งชาติไทใหญ่(SNLD) ชนะการเลือกตั้ง ได้ส.ส.มากเป็นอันดับหนึ่งในรัฐฉาน
- ค.ศ.1991 เจ้ากองเจิงประธานแห่งกองทัพเมืองไตได้ถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็ง และได้เขียนบันทึกเป็นพินัยกรรมไว้เพื่อให้กองทัพทำงานกู้ชาติต่อไปด้วยความสามัคคี
- ค.ศ.1993 กองทัพเมืองไต(MTA) ภายใต้การนำของขุนสำรุ่งเรือง
- ค.ศ.1995 เจ้ากานยอดผู้บัญชาการกองกำลังกองทัพเมืองไตภาคเหนือ ประกาศแยกตัวจากกองทัพเมืองไต(MTA)และก่อตั้งกองกำลังแห่งชาติไทใหญ่(SSNA) เนื่องจากเกิดความไม่เสมอภาคและการเลือกปฏิบัติขึ้นในกองทัพเมืองไต ระหว่างชาวจีนกับไทใหญ่
- ค.ศ.1996 -กองกำลังMTAนำโดยขุนสำได้มอบตัวยอมสลายกองทัพและมอบอาวุธให้แก่พม่า
- SSA รัฐฉานภาคเหนือและSSNA ก่อตั้งสภาสันติภาพแห่งชาติ (SSPC)
- เจ้ายอดศึกแยกตัวจากMTA ไปฟื้นฟู SURA ตามแนวทางของเจ้ากองเจิง และเดินทางขึ้นไปรัฐฉานภาคเหนือ เพื่อพบกับSSA และSSNA
- เจ้ายอดศึก(SURA) เจ้ากานยอด(SSNA) และเจ้าเสือแท่น(SSA)กองกำลังทั้งสามได้ประชุมร่วมกันที่แสงแก้ว(รัฐฉาน ภาคเหนือ) และประกาศให้ใช้ชื่อกองทัพอย่างเดียวกันว่า กองกำลังรัฐฉาน(SSA) เมื่อวันที่ 13 กันยายน 1996 และร่วมกันก่อตั้งคณะกรรมการทางการเมืองชื่อว่า SSNO (Shan State National Organization)
- กองทัพSSA ภายใต้การนำของเจ้ายอดศึก ดำเนินการเคลื่อนไหวทางการเมืองทหารอยู่ในพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสาละวิน กลางรัฐฉาน รัฐบาลพม่าได้ทำการปราบปรามอย่างรุนแรง และเพื่อไม่ให้ประชาชนไทใหญ่ให้ความช่วยเหลือกับกองทัพกู้ชาติของตน ตั้งแต่เดือนกันยายนเป็นต้นมา ทางรัฐบาลทหารพม่าได้กวาดต้อนประชาชนเขตรัฐฉานภาคกลาง และภาคใต้ที่อยู่นอกตัวเมืองประมาณ 300,000 คน บังคับให้ทิ้งบ้านเรือน ไร่นา สัตว์เลี้ยง ให้อพยพเคลื่อนย้ายเข้าไปอยู่ในตัวเมืองภายใน 3-5 วันที่ได้รับคำสั่ง เมื่อพ้นกำหนดแล้ว พื้นที่หมู่บ้านต่างๆ ถือเป็นเขต “ยิงอิสระ” หากคนไทใหญ่กลับไปพื้นที่บ้านเดิมอีก ต้องถูกลงโทษถึงตาย

- ชาวไทใหญ่โพ้นทะเลได้ร่วมกันก่อตั้งพรรคสามัคคีเพื่อประชาธิปไตยไทใหญ่ (Shan Democracy Union- SDU) โดยมี เจ้าช้าง ณ ของห้วย เป็นผู้นำ

ค.ศ.1997 - ไทใหญ่ได้รับเข้าเป็นสมาชิก UNPO

- ได้เกิดการฆ่าหมู่ประชาชนชาวไทใหญ่ในรัฐฉานภาคกลางเป็นจำนวนมาก โดยกองกำลังพม่า

ค.ศ.1998 คณะกรรมการทางการเมืองชื่อว่า SSNO (Shan State National Organization) ได้เปลี่ยนชื่อเป็น JAC

ค.ศ.1999 SSA ภาคใต้ภายใต้การนำของเจ้ายอดศึก ได้ก่อตั้งสภาเพื่อกอบกู้รัฐฉาน RCSS (Restoration Council of the Shan State)

- พ.อ. เจ้ายอดศึก ย้ายกองบัญชาการสูงสุด กองทัพกู้ชาติไทใหญ่(SSA)มาตั้งฐานกำลังที่ดอยไตแลง เขตรอยต่อระหว่าง เมืองป๋น และเมืองโต้น รัฐฉาน ประเทศพม่า ตรงข้ามอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกาศนโยบายปราบปรามกวาดล้างยาเสพติดอย่างเด็ดขาด

ค.ศ.2001-2002 กองทัพกู้ชาติไทใหญ่ (SSA) ได้ทำการกวาดล้างยาเสพติด จนเป็นเหตุให้ต้องปะทะกับทหารพม่าอย่างรุนแรงและพม่าปิดด่านทุกแห่งที่ติดกับประเทศไทย

ค.ศ.2002 - ปัจจุบัน วันที่ 21 พฤษภาคม 2005 พ.อ.เจ้าชายยีผู้นำกองทัพแห่งชาติรัฐฉาน (Shan State National Army- SSNA)

ซึ่งทำสัญญาตกลงหยุดยิงกับรัฐบาลพม่าไป 10 ปี ได้ประกาศเข้าร่วมกับกองทัพ SSA ของ พ.อ.เจ้ายอดศึก และจะดำเนินการต่อสู้ด้วยอาวุธ ทำการเคลื่อนไหวด้านการเมือง การทหารตลอดทั่วพื้นที่รัฐฉาน